CHARLATAN

ZADIE SMITH

Vertaald door Peter Abelsen

2023 Prometheus Amsterdam

Oorspronkelijke titel *The Fraud*
© 2023 Zadie Smith
© 2023 Nederlandse vertaling Uitgeverij Prometheus en Peter Abelsen
Omslagontwerp DPS Design & Prepress Studio naar een ontwerp van Penguin Random House/Jon Gray
Foto auteur Ben Bailey-Smith
Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best
www.uitgeverijprometheus.nl
ISBN 978 90 446 5333 5

Voor Darryl en Devorah

Deel één

Ik heb dit grote Londen in sloop en wederopbouw gezien, als u me toestaat. Ik heb de stad zien uitdijen tot ze haar huidige omvang bereikte. U zult me nauwelijks kunnen geloven als ik zeg dat ik onze krottenwijk, dit oord van smerigheid en verval, nog gekend heb als een open veld omringd door heggen en bomen. En hoe lieflijk was die plek.

William Harrison Ainsworth

1

Een bijzonder groot gat

Er stond een groezelige jongen op de drempel, van wie het vuil misschien kon worden afgeboend, maar niet zijn talloze oranje sproeten. Niet ouder dan veertien, met dunne, onvaste beentjes als van een marionet maakte hij gedienstige buiginkjes waarbij het roet van hem af de hal in viel. Maar de vrouw die had opengedaan was snel geamuseerd en ontvankelijk voor jeugdige schoonheid, en voelde daarom geen afkeer.

'Jij bent van Tobin's?' vroeg ze.

'Ja, mevrouw. Ik kom voor het plafond. Ingestort, hè?'

'Maar ik had om twee man gevraagd!'

'Ze zitten allemaal in Londen, mevrouw. Dakwerk. Er moeten daar overal dakpannen worden gelegd.'

Hij kon natuurlijk zien dat de vrouw al wat ouder was, maar dat stemde niet overeen met haar houding en stem. Pronte boezem, een knap gezicht met hier en daar een rimpel, en zwart haar. Boven haar kin had ze een plooitje als een omgekeerde halve maan, wat zijn verwarring compleet maakte, dus wijdde hij zich maar aan het papiertje in zijn hand en las langzaam voor: 'St. James-es Villas nummer één, Sint James-es Road, Tunbridge Wells. De naam is Touch-it, toch?'

Dieper in het huis klonk een vrolijk *Ha!* maar de vrouw vertrok geen spier. Ze trof de jongen als gereserveerd en hard, zoals de meeste Schotten.

'De naam van wijlen mijn echtgenoot wordt nooit naar behoren uitgesproken. Ik geef zelf de voorkeur aan de Franse verbastering.'

Achter haar in de hal verscheen een gezette man met een grijzende baard, gehuld in een ochtendjas en met pantoffels aan zijn voeten. Hij liep met een opgevouwen krant naar een zonnige serre. 'Je klinkt ietwat prikkelbaar, lieve nicht,' zei hij over zijn schouder, en weg was hij, waarop de hal bestormd werd door twee woest blaffende kingcharlesspaniëls.

De vrouw wijdde haar aandacht weer aan de jongen: 'Dit is het huis van de heer Ainsworth. Ik ben zijn huishoudster, mevrouw Eliza Touchet. We hebben een bijzonder groot gat in de vloer van de tweede verdieping, een waarlijke krater. Het schijnt me toe dat heel die verdieping in gevaar is en dat lijkt me een karwei voor minimaal twee man, zoals ik ook in mijn briefje schreef.'

De jongen knipperde verbluft en vroeg of zo'n gat echt door een teveel aan boeken kon komen.

'Maak jij je maar niet druk over de oorzaak, jochie. Vertel eens, heb je hiervoor ergens een schoorsteen geveegd?'

Aan dat 'jochie' nam de bezoeker aanstoot; Tobin's was een respectabele firma en hij had net plinten getimmerd in Knightsbridge. 'Ik kreeg te horen dat er hier een noodgeval was en dat ik er zo snel mogelijk naartoe moest. Zal ik de dienstingang nemen?'

Brutaaltje, maar mevrouw Touchet kon er wel om glimlachen. Haar gedachten gingen terug naar gelukkiger tijden in het statige Kensal Rise, en daarna het kleinere maar lieflijke Brighton, en vandaar naar dit huis hier, waar geen raam goed in zijn sponningen paste. Ze dacht aan de achteruitgang waarvan zij deel uitmaakte, en haar glimlach verdween.

'Het is altijd raadzaam je voor te bereiden op bezoeken aan een eerbiedwaardig huis,' zei ze terwijl ze haar rokken optilde om die vrij te houden van het vuil dat van de jongen af was gevallen.

Hij zette zijn pet af. Het was een warme septemberdag, niet geschikt voor gepieker. Te warm eigenlijk om een stap te verzetten, maar dit soort secreten kwam je nou eenmaal tegen en september was een maand vol werk, en niets dan werk.

'Kan ik binnenkomen of niet?' mompelde hij in zijn pet.

2

Een recente Ainsworth

Ze liep met kwieke tred over de zwarte en witte tegels van de hal en ging met twee treden tegelijk de trap op.

'Je naam?'

'Joseph, mevrouw.'

'Nogal nauw hier, zoals je ziet. Pas op de schilderijen.'

Op de overloop vormden boeken een tweede muur. De schilderijen waren van Venetië, een stad die hem altijd ongeloofwaardig was voorgekomen, maar als je er zulke stoffige oude schilderijtjes van zag in de huizen van klanten, was je wel gedwongen erin te geloven. Hij had te doen met Italiaanse jongens zoals hij. Hoe moest je het portaal van een huis betegelen als het water tot aan de deur stond? Wat kon je als loodgieter uitrichten als er geen kelder was voor afvoerpijpen?

Ze bereikten de gehavende bibliotheek. De spaniëls, stompzinnig ogende hondjes, trippelden tot aan de rand van het gat. Joseph ging erbij staan in de houding die hij zich van meneer Tobin voorstelde: benen licht gespreid, armen over elkaar, somber knikkend naar de ravage, zoals je naar een gevallen vrouw of een open riool zou kijken.

'Zo veel boeken ook. Wat moet hij daar allemaal mee?'

'Meneer Ainsworth is schrijver.'

'O, dus hij heeft ze allemaal zelf geschreven?'

'Een verrassend groot aantal, kan ik je zeggen.'

De jongen deed nog een stapje om in het gat te turen, als over de rand van een vulkaan. Ze kwam naast hem staan. Deze planken torsten geschiedenisboeken in drie rijen dik: de koningen, koninginnen, kleren, gerechten, kastelen, plagen en oorlogen uit lang vervlogen tijden. Maar de Slag bij Culloden was de vloer ten slotte te machtig geworden. Al wat verwees naar Bonnie Prince Charlie lag nu in de salon beneden, overdekt met pleisterkalk en flarden van het Perzisch tapijt dat de

bibliotheek had bekleed en nu zieltogend neerhing over de rand van het gat, als een leeggelopen ballon.

'Tja, nou, als u me niet kwalijk neemt, mevrouw Touchet.' De jongen raapte een boek van de vloer, blies er het stof af en draaide het rond in zijn handen. 'Je kunt hier wel zien hoe zwaar het gewicht van zo veel literatuur op een huis drukt. Loodzwaar.'

'Welgekozen woorden.'

Dreef ze de spot met hem? Was 'literatuur' misschien het verkeerde woord? Misschien had hij het verkeerd uitgesproken. Hij liet het boek ontmoedigd vallen, hurkte bij het gat neer en pakte zijn meetlat om de diameter op te nemen.

Net toen hij zich weer oprichtte, rende een klein meisje de kamer binnen, gleed uit over wat er resteerde van de parketvloer en stootte een varenplant om. Ze werd achterna gehold door een aantrekkelijk, weelderig beboezemd ding in het schort van een dienstbode, dat het kind nog net kon beetpakken voor het in het gat zou verdwijnen. 'Clara Rose! Ik heb je nog zó gewaarschuwd, je mag hier niet… Neem me niet kwalijk, Eliza.' Dit was gericht aan de prikkelbare Schotse, die antwoordde met: 'Geeft niets, Sarah, maar het is misschien wel tijd voor Clara's dutje?' De kleine Clara probeerde zich te ontworstelen aan de arm die haar omklemde en riep: 'Nee, mama, néé!' – maar leek het tegen de dienstbode te hebben. De jongen van de firma Tobin's staakte de hoop dat hij iets zou kunnen begrijpen van dit vreemdsoortige huishouden. Hij zag hoe de dienstbode het meisje ruw bij een pols pakte, zoals je moeders wel zag doen in deze contreien, en de bibliotheek verliet. 'Een recente Ainsworth,' verklaarde de huishoudster terwijl ze de varen weer overeind zette.

3

Een nieuwe tijdgeest

Op de begane grond lag de gelezen *Morning Post* naast een ontbijt dat niet was aangeraakt. William zat te broeden in zijn stoel tegenover het raam. Op zijn schoot lag een pakketje in bruin papier. Hij schrok op bij het geluid van de deur die openging. Wilde hij soms niet dat ze hem in zijn sombere toestand zag?

'Eliza! Dames! Daar zijn jullie, ik dacht al dat jullie me verlaten hadden…'

De hondjes dartelden hijgend rond zijn voeten. Hij bekeek noch aaide ze.

'Welnu, ik vrees dat het minstens een week gaat duren.'

'Hmmm?'

'Het plafond. Tobin heeft maar één jongen gestuurd.'

'Ah.' Toen ze naar zijn ontbijt reikte, stak hij een hand uit om haar te weerhouden. 'Laat maar. Dat ruimt Sarah wel op.' Hij stond op en gleed stilletjes als een schaduw de kamer uit op zijn pantoffels.

Er was iets mis. Haar eerste neiging was de krant te bekijken. Ze las de voorpagina en bladerde door de rest, maar nee, nergens een vriend die plots was gestorven of buitensporig succes genoot. Er was aan nog meer soorten arbeiders stemrecht verleend. Misdadigers werden niet langer gedeporteerd. In de rechtbank was gebleken dat de Pretendent geen woord Frans kon spreken, terwijl de echte Roger Tichborne met die taal was opgegroeid. Ze legde alles weer op het dienblad. Ze had begrepen dat Sarah het nu beneden haar waardigheid achtte om ontbijten af te ruimen, en dat die taak was toegevallen aan mevrouw Touchet.

Toen ze zich omdraaide om te gaan, struikelde ze bijna over iets: het pakketje. Het bleek een boek, net genoeg uitgepakt om de titel zichtbaar te maken, *A New Spirit of the Age* door R.H. Horne. Het was lang

geleden dat ze dit boek gelezen had, zij het niet lang genoeg om het te vergeten. Ze raapte het van de vloer en keek steels om zich heen, zonder te weten waarom. Ze sloeg het open in de hoop dat ze zich zou hebben vergist, of dat het een herziene druk zou betreffen. Maar nee, het was dezelfde bloemlezing van literaire kritieken, met op het eind hetzelfde korte en vernietigende artikel over haar arme neef.

Twintig jaar geleden had de verschijning van dit boek slechts één avondmaaltijd vergald en een schaduw geworpen over de ochtend erna. William was destijds nog niet zo snel uit het veld te slaan geweest. Ze vouwde het bruine papier weer om het boek heen. Geen poststempel. Maar het was in een duidelijk handschrift geadresseerd aan de man wiens oeuvre in het boek werd samengevat met 'doorgaans volstrekt oninteressant, behalve waar het tegen de borst stuit'.

4

De vrouw des huizes

Een van de gebreken van het huis in Tunbridge was dat alles er hoorbaar was voor anderen, van kamer tot kamer en van onder tot boven. Maar William maakte iedere ochtend rond elven een wandeling met de hondjes en zodra mevrouw Touchet de voordeur hoorde dichtslaan, ging ze op zoek naar Sarah om haar te waarschuwen. Ze vond haar geknield in de salon, met haar kind naast zich en omgeven door openliggende boeken met gebroken ruggen. Zo te zien waren ze er drie stapels van aan het maken, op omvang. Mevrouw Touchet vroeg of ze er behulpzaam bij kon zijn.

'Nee hoor, Eliza, we redden het wel zonder jou, maar toch bedankt, natuurlijk. En je moet zo langzamerhand de lunch voorbereiden, natuurlijk.' Lunch was ook tot het takenpakket van mevrouw Touchet gaan behoren. 'Oe, Clara! Kijk die eens! Die moeten allemaal van je papa zijn! Ainsworth, Ainsworth, Ainsworth, Ainsworth, Ainsworth.' Welaan, dát woord kon het arme wicht blijkbaar lezen. Ze glom erbij van trots. Eliza verachtte zichzelf om de aandrang haar te corrigeren:

'Maar dit zijn literaire tijdschriften, Sarah, geen romans. Ze horen daar bij de *Bentley's* en de *Fraser's*. Wat je hier ziet is *Ainsworth's Magazine*. Daarin publiceerden tal van schrijvers, maar William had het opgericht en was er een aantal jaren de redacteur van. Dat is degene die een keuze maakt uit de ingezonden stukken en die geschikt maakt voor publicatie. Momenteel redigeert hij *Bentley's*, al is het de vraag hoelang nog…'

'De redacteur! Dan ben je de baas, Clara! Er gaat niets boven een redacteur!' Ze leken wel twee dochters, zoals ze daar samen op hun knieën zaten. 'Oe, en kijk hem hier eens!' De kleine Clara had het julinummer uit '34 van *Fraser's* gepakt, nummer vijftig, dat openviel op een fraai portret van William als jonge dandy. 'Met al die woorden

eronder, kijk toch eens!' Moeder en dochter namen het in ogenschouw, maar verder commentaar bleef uit en kon ook niet anders dan uitblijven. Mevrouw Touchet zuchtte diep, deed een stap naar voren en las hun het hoogdravende bijschrift voor. Sarah luisterde gespannen en klapte na afloop verrukt in haar handen.

'Ha! Nou, daar was hij vast door gevleid, natuurlijk!' Op voldane toon, alsof ze het zelf had geschreven. 'Slim meisje ben jij, Clara, om zomaar dit plaatje van je papa te vinden. En zo knap als hij in die dagen was, en alle mooie dingen die ze over hem zeiden! Wat een mooi toeval, hè?'

Maar mevrouw Touchet had niet de minste twijfel dat er zo nog veel meer te vinden was in de tijdschriften die voor hen lagen. Het laatste wat je van William kon zeggen was dat het hem aan de wil ontbrak om zichzelf de hoogte in te steken.

'Stel je eens voor dat er zo veel woorden over jóu worden geschreven, en dat de vloer bezwijkt onder het gewicht ervan, haha!'

'Sarah, mag ik je iets vragen?'

'Natuurlijk mag je dat.' Ze vouwde haar mollige vingers in haar schoot, als de koningin zelve, en keek minzaam naar Eliza op. 'Vraag maar gerust.'

'Welnu, er was vanochtend een pakketje…'

'Dat klopt.'

'Heb je toevallig gezien wie het hier achterliet?'

'Het lag op de stoep. Ik heb het opgeraapt en aan hem gegeven, zoals dat hoort, natuurlijk.' Sarah moest onlangs de gedachte hebben opgevat dat het chic was om telkens het woord 'natuurlijk' te gebruiken.

'En toch, Sarah, moet ik je verzoeken om mij voortaan in te lichten als er hier post wordt bezorgd, brieven of boeken of pakketjes, vóórdat je die aan William geeft.'

'En hij heeft gezegd dat je me dat moest vragen?'

Eliza kreeg een blos, eerder van woede dan van schaamte, maar Sarah besloot de situatie uit te buiten:

'Want ik kan me niet voorstellen dat de huishoudster en de vrouw des huizes samen geheimpjes horen te hebben voor de heer des huizes.' Gezegd met diepe plechtigheid en de 'h' telkens met nadruk uitgesproken in 'huizes'. 'Dat zou niet juist zijn en ook niet natuurlijk, natuurlijk.

Het doet me denken aan toen we hierheen verhuisden en jij zei dat dat grote schilderij van hem als jonge man, dat jíj toen zei dat dat niet meer moest worden opgehangen, want hij zou het niet mooi meer vinden nu hij intussen oud was, zoals jíj het uitdrukte. En dat hij, toen hij hier binnenstapte, meteen riep waar zijn Maclise was, dat schilderij dus van hem, dat door ene Maclise is geschilderd, en dat hij natuurlijk uit zijn humeur was toen hij het niet zag, omdat hij het juist heel mooi vindt. Dus ik vraag hem natuurlijk liever zelf wat hij met zijn post wil, mevrouw Touchet, als u dat goedvindt.'

'Natuurlijk.'

Bij het verlaten van de kamer liep Eliza onder de levendige oogopslag door in het portret dat Maclise ooit van William had gemaakt. Levendige oogopslag, volle bakkebaarden, springerige krullen, alles goed getroffen toen het werd geschilderd. Knap als een vrouw, blakend van levenslust. Ook dat was William toen geweest.

5

Genegenheid voor William

Terug in de hal moest ze even op een traptrede gaan zitten om tot zichzelf te komen. Het was in die toestand dat ze door haar neef werd aangetroffen. Hij zweette door de ongebruikelijke najaarswarmte en vertelde haar over zijn gedachten tijdens zijn wandeling met de hondjes.

'Ik nam me voor terug te denken aan mijn jonge jaren in Manchester. Laat ik gebruikmaken van mijn herinneringen aan de stad van toen, dacht ik, en die toepassen op de jakobitische opstand. Laat ik tussen hier en het station een eerste opzet bedenken en dan thuis meteen aan mijn schrijftafel plaatsnemen. Maar nee… niets. Vandaag wilde me voor het eerst niets invallen, Eliza.'

Eliza kende de reden hiervoor. En ze wist ook dat die niet tussen hen kon worden uitgesproken. Ze stond op en volgde hem naar zijn werkkamer. Hij ging aan zijn schrijftafel zitten, sloeg met vlakke hand op het vloeiblad en kreunde.

'Tja, William, misschien is het onderwerp toch niet zo… Je hebt al zo vaak over het verre verleden geschreven.'

'Het onderwerp staat je tegen?'

Het tegendeel was waar. De opstand van 1745 lag mevrouw Touchet na aan het hart. Haar moeder was een hartstochtelijk jakobiet geweest; de papkommen van het gezin hadden het wapen van de Stuarts op de bodem. Als jongen was haar vader meegenomen naar Edinburgh om te zien hoe Bonnie Prince Charlie binnentrad in het paleis van Holyrood. Maar ze kon zich niet veroorloven te veinzen dat ze de Verloren Zaak een goed onderwerp vond voor William, die de neiging had zich te verliezen in historische feiten. Ze voorzag een toekomst, over zes maanden, waarin ze aan haar eigen bureau eindeloze opsommingen zou moeten doorploegen van diverse landhuizen op de Buiten-

Hebriden, of de verscheidenheid aan kilts die waren gedragen door de Royal Company of Archers.

'Ik zie het aan je,' zei William. 'De grimas die je maakt. Het staat je tegen.'

'Nou, het is eerder dat een wat eigentijdser of persoonlijker onderwerp me…'

Nu maakte William een grimas. '*Clitheroe* was niet bepaald een succes.'

'Maar dat was een boek over je kindertijd.'

Met een zucht: 'Die zijn "in de mode"'. Daarmee citeerde hij haar, en mevrouw Touchet betreurde het die woorden ooit gesproken te hebben. Het lezen van *Mervyn Clitheroe* had in niets geleken op de lectuur van *Jane Eyre*. Het had haar de indruk gegeven dat William nooit kind was geweest of er zelfs maar een gekend had.

'Ik denk nu eerder aan je volwassen leven.'

'Eliza, mijn volwassen leven is weinig meer geweest dan dít.' Hij nam een pen op, deed alsof hij ermee schreef en staakte de mime mistroostig. Die knappe jongeling van de jaren dertig, met haar dat glansde van pommade, was op de een of andere wijze veranderd in deze terneergeslagen oude man met doffe bakkebaarden op zijn hangwangen.

'Maar al die interessante diners!'

Hij vertrok zijn mond tot een uitdrukking van walging.

'Vergeet niet, William, dat fictie wordt bevolkt door fascinerende personages en dat jij je leven lang omringd bent geweest door fascinerende mensen.'

'Hmm. Destijds had je een ander oordeel over hen.'

'Niet waar! Mijn enige ergernis was dat ik eindeloos de karaffen met port moest bijvullen.'

'Hmm.'

'William, als je wilt insinueren dat ik zo'n dwaas ben die de huidige faam van bepaalde mensen kleur laat geven aan haar herinneringen, kan ik je zeggen dat ik al lang geleden tot een oordeel ben gekomen over jou en je pientere vrienden, en dat mijn oordeel nog steeds hetzelfde is.'

Maar terwijl ze het zei, moest ze aan *A New Spirit of the Age* denken, dat nu in de tuin in vlammen opging op een brandstapel van kapotte

vloerplanken. Daarin stonden ze allemaal beschreven, die vrienden van toen, voor wie ze destijds glazen had gevuld en kippen had geroosterd. Beschreven en gewogen, bejubeld en bekritiseerd, zorgvuldig op waarde geschat. Het artikel over William was veruit het kortst. De auteur liet er zelfs in doorschemeren dat hij in het boek was opgenomen als daad van welwillendheid jegens iemand die 'onder intimi' veel 'genegenheid en waardering' genoot. Richard Horne was zelf een van de begaafde jonge mannen geweest die mevrouw Touchet in de dagen van Kensal Rise van spijs en drank had voorzien, en ze herinnerde zich inderdaad dat hij net als alle anderen aan tafel zeer op William gesteld was geweest. Maar genegenheid voor William en liefde voor zijn werk waren twee drastisch verschillende zaken. En dat bracht de gedachte met zich mee dat ze weliswaar de waarheid had gesproken over de dagen van weleer, maar dit onder zeker voorbehoud had gedaan: ja, ze had zich over William en al zijn vrienden een oordeel gevormd, maar had precies geweten wie van hen talent had en wie niet, een wetenschap die ze voor zich had gehouden zolang haar neef er niet naar vroeg; hooguit permitteerde ze zich een ironische knipoog van haar discrete maar onverbiddelijke God.

6

Het mysterie van verdriet

De rest van die herfst hield mevrouw Touchet de postbezorging aan huis scherp in de gaten, maar William had het nooit meer over het pakketje en er werd niets dergelijks meer afgeleverd. Tegen het eind van november was ze het hele voorval vergeten. Belangrijkere zaken hielden haar bezig. Tunbridge was een mislukking, zoveel was nu zeker. De tuin was te klein, met te veel schaduw, en hij kon aan zijn schrijftafel de trein horen. Hij had besloten dat ze dat voorjaar weer gingen verhuizen. Maar wat voor William weinig meer was dan het uitspreken van een zin, hield voor zijn nicht een maandenlange periode in van organiseren en voorbereidingen treffen. 's Nachts werd ze bezocht door dromen over verhuiskisten. De kisten van vorig jaar, die nu weer gevuld zouden moeten worden. Dat en de opdrachten die ze zou moeten verstrekken aan onbehouwen verhuizers. Ze werd prikkelbaar tegen iedereen. Ze kon haar drift niet beteugelen tegenover Sarah, het kind, de hondjes en zelfs niet de 'wie het betreft' van het regionale aangiftebureau van geboorten, huwelijken en sterfgevallen:

> *U heeft niets begrepen van mijn vorige schrijven. In dit geval wordt uitdrukkelijk verlangd dat het huwelijk, hoewel voltrokken in een kerk, wordt bekrachtigd onder persoonlijke vergunning en zonder voorafgaande afkondiging.*

De vergunning werd bezorgd in februari. De bruidegom had het te druk voor dergelijke formaliteiten. Na het onderwerp van de Manchester Opstand 'voorlopig' te hebben opgegeven, was hij begonnen aan een roman die zich deels afspeelde in Jamaica, een eiland waar hij nog nooit een stap had gezet. ('Jawel, Eliza, maar evenmin heb ik geleefd in de dagen van de Restauratie, noch ben ik ooit struikrover geweest of

heb ik Guy Fawkes ontmoet.') De bruid was op haar beurt niet in staat iets anders dan een kruisje op papier te zetten, dus was het aan mevrouw Touchet om de bijzonderheden te regelen. Het noteren van de hoofdgegevens deed haar enigszins duizelen.

Sarah Wells, 26 jaar oud, uit Stepney; dienstbode.
William Harrison Ainsworth, 63 jaar, uit Manchester; weduwnaar.

Dienstbode, maar dat dan toch in beperkte zin. Verderop in de vergunning zette ze met brute doelmatigheid een streep door Sarahs ouders, om geen 'schoenpoetser' en 'prostituee' als beroep te hoeven vermelden. Aangezien er niet naar een kind werd geïnformeerd, noemde ze er ook geen. In contrast met deze hardvochtige weglatingen dompelde het haar in een warme weemoed om de naam neer te schrijven van de dierbare en eerbiedwaardige Thomas Ainsworth, advocaat uit Manchester en reeds lang gestorven, en zijn lieve maar halfzachte vrouw Ann, evenmin nog onder de levenden. Bijna drie jaar lang was mevrouw Touchet getrouwd geweest met hun oom- en tantezegger. De twee lieverds hadden hun opwachting gemaakt bij haar eigen huwelijksvoltrekking, de doop van haar zoontje en de gezamenlijke teraardebestelling van haar man en kind, vijf dagen na elkaar gestorven aan roodvonk. Ze herinnerde zich Ann tijdens de wake, haar lieve egelgezichtje omlijst door zwarte crêpe in een poging troost te bieden:

'Verdriet is een mysterie, kind. Wie zal weten waarom we erdoor bezocht worden. We kunnen het slechts zo goed mogelijk dragen.'

'Maar ik weet waarom, hoor.'

'Ach, lieve Eliza! Denk toch niet dat er betekenis valt te geven aan deze tragedie. Het is een mysterie en niets anders.'

'Nee, het is een straf.'

Anns warhoofdige voorstelling van de Laatste Dingen was naar Eliza's inschatting het onvermijdelijke gevolg geweest van een opvoeding binnen de verkeerde kerk, als enig kind van een unitarisch predikant.